

Het Interbellum (1918-1939)

Gebruik bron 10.

- 1p 14 In de bron wordt gesproken over een herstelprogramma.
→ Onder welke naam staat dit herstelprogramma bekend?

Gebruik nogmaals bron 10.

- 1p 15 Het herstelprogramma werkte goed tot eind 1929.
Welke historische gebeurtenis zorgde ervoor dat het herstelprogramma daarna niet meer werkte?
A de Beurskrach in de Verenigde Staten
B de bezetting van het Ruhrgebied
C de inflatiepolitiek van de Duitse overheid
D de invoering van het Verdrag van Versailles

Gebruik bron 11.

- 2p 16 Enkele Duitsers kregen in nazi-Duitsland deze medaille voor hun betrokkenheid bij een gebeurtenis die in 1923 had plaatsgevonden. Binnen de NSDAP werd deze medaille beschouwd als een hoge onderscheiding.
→ Welke gebeurtenis wordt bedoeld?
→ Geef ook een politiek argument waarom de regering de opdracht om een dergelijke medaille te maken niet vóór 1933 zal hebben gegeven.

Doe het zo:

gebeurtenis: ...

politiek argument: ...

- 2p 17 Hieronder staan zeven begrippen:
1 antisemitisme
2 anticomunisme
3 democratie
4 extreem links
5 militarisme
6 nationalisme
7 socialisme
→ Welke **drie** begrippen horen zowel bij het fascisme in Italië als bij het nationaal-socialisme in Duitsland in de periode 1925-1935? Schrijf alleen de nummers op.

Gebruik bron 12.

- 1p 18 Welke begrippen passen bij de bron?
A persoonsverheerlijking + propaganda
B persoonsverheerlijking + terreur
C planeconomie + propaganda
D planeconomie + terreur

Gebruik bron 13.

1p 19 Welk begrip hoort bij de bron?

- A censuur
- B geheime politie
- C showproces
- D strafkamp
- E zuivering

2p 20 Een bewering:

Door de Conferentie van München in 1938 werd Sudetenland ingelijfd bij nazi-Duitsland. De uitkomst van deze conferentie past bij het **Heim ins Reich**-beleid van nazi-Duitsland, maar het past óók bij de **appeasement-politiek** van Groot-Brittannië.

→ Leg uit dat de bewering juist is.

Doe dit door:

- eerst aan te geven waarom de inlijving van Sudetenland past bij het Heim ins Reich-beleid van nazi-Duitsland
- en daarna aan te geven waarom de uitkomst een gevolg was van de appeasement-politiek van Groot-Brittannië.

Gebruik bron 14.

2p 21 Mensen met een erfelijke ziekte hoorden volgens de nazi's niet thuis in Duitsland. Daarvoor hadden de nazi's enkele redenen.

→ Geef eerst een reden met behulp van de bron.

→ Geef daarna een reden die te maken heeft met de rassenleer.

Doe het zo:

reden met behulp van de bron: ...

reden die te maken heeft met de rassenleer: ...

Gebruik nogmaals bron 14.

1p 22 In een rechtsstaat zal de overheid geen posters laten maken met de boodschap dat mensen met een erfelijke ziekte niet in het land thuishoren.

→ Geef een reden waarom posters van de overheid met deze boodschap niet passen bij een rechtsstaat.

Gebruik bron 15.

1p 23 In de bron worden de gevolgen van een gebeurtenis in Duitsland beschreven.

→ Noem de naam van die gebeurtenis.

bron 10

Uit een Amerikaanse krant (1924):

De voorbereidingen voor het herstelprogramma zijn vandaag afgerond.
Duitsland krijgt een lening van 800 miljoen mark. Daarmee kan Duitsland
zijn economie herstellen en weer aan zijn verplichtingen voldoen.

bron 11

Een Duitse herinneringsmedaille:

Toelichting

Op de medaille staat:

München 1923-1933.

9 november.

bron 12

Een poster uit de Sovjet-Unie (1936):

Toelichting

Op de poster staat: Dank u geliefde Stalin voor onze gelukkige jeugd.

bron 13

Een Russische man vertelt over de tijd van het stalinisme:

Ik weet niet waarom, maar ik voel dat die vent mij constant in de gaten houdt. Hij gedraagt zich erg vreemd. Hij is misschien een spion. Ik moet voorzichtig blijven.

bron 14

Een Duitse propagandaposter over mensen met erfelijke ziektes (1938):

Toelichting

Op de poster staat: 60.000 mark kost deze persoon met een erfelijke ziekte de volksgemeenschap zijn leven lang. Volksgenoot, dat is ook jouw geld.

(De mark was de Duitse munt in 1938.)

bron 15

Uit een krant (1938):

Er werd direct actie ondernomen en aangekondigd dat de Joden zelf alle schade aan hun bezittingen moesten betalen. Ook moesten de Joden een enorme boete betalen. De Joden waren geschokt toen ze dit hoorden. Ze voelden zich al zo verdrietig en ellendig, want hun synagogen waren in brand gestoken, hun winkels en bedrijven waren verwoest en Joodse mannen waren massaal gearresteerd. En nu dit weer.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.